

ITEM *pt*

(Materiał nie objęty statystyką.)

Skróty: it., itē.

e niekreskowane.

Sł stp, Cn, Linde brak.

Lac. przysłówek pełniący funkcję partykuły [item – adverbium significans interdum ita vel sic, interdum autem; tak, też, zaś Mącz 175c-d; – także, też Calep; zaś, lepak; także, także – item Cn]:

1. *Wskaźnik nawiązania w wypowiedzeniu samoistnym: ListRzeż; OpecŻyw 119; Iakoż Laertius powiada, gdyby który fin rodziczow niechował [...] Item aby porucznik niemiefzkał w domu matki firotek, [...] Item ktoby komu oko wyraził [...] Itē Sprawcza miefki byłiby który opiły, aby śmiercią zginął. BielŻyw 7; LibLeg 6/115; Articul o Duchownim sandzie. Item Czo sie thicze articulo w sandowi duchownemu przislusnich ZapWar 1545 nr 2646; 1545 nr 2646; SeklKat Yv; Diar 50; Wyznánie kiedy nie iest ważne. [...] ZEznánia ty nie fą ważne. Naprzod gdy sierotá kromia Opiekuná zeznawa. [...] Item/ Kto zá fobą ku fwemu pożytkowi zeznawa. Szalonego zeznánie też nic nieważy. Item/ Z omylności iákiey vczynione/ á s tądże czáfem przed fkazánim może być odmienione. GroicPorz y2; KrowObr 152; UstPraw C3; BielKron 390v; iáko fám pan mowił: Zaden nie może dwiema pánom służyć etc. Item. Chwały moiey drugiemu nie dam. SarnUzn Dv; Naydziefz téz tu iáko náfzy Miernicy zwykli mierzyć Imienié ná Włóki/ álbo ná łany. Item, Iugerum ROManum iáko wielé ma w fobie. Item, iáko Wieżę álbo co infzého wyfokiého zmierzyć/ álbo dálekość iáką. GrzepGeom A; RejPos [155]v; BielSat L3; WujJud 249; WujJudConf 29v; Patrż [!] we Mfzale w modlitwie którą gromnice czaruią którą ma f y w Báíendách. Item w Kanonie mniefzym. CzechRozm 194v; SkarŻyw 91; CzechEp 98; ReszPrz 51; JanNKar Hv; KV czći y chwale wfzechmogącego Bogá rc. Item, Ku chwale Bożey/ y dlugiemu królowánium/ Amen. Pánftwá náfzego práwá przodków náfzych wydáciefmy ná iáwią vmyfłili. SarnStat 3; BYDŁO, PASZA, SPASNE, FORESTA. [...] A o fzkody remifsio ma bydź do ziemfkiego fądu. Item, o błédném bydle. Item, o wyręczeniu bydłá, y inné okoliczności w téy mierze SarnStat 512, 126, 393, 857.*

Połączenia: »item druga«: Posselstwo przez Abrama Staroste Czarnowieczkiego od woyewodi woloskie⁸⁰ za lyfthem wierzącim nazayvtrz po s. Sebaftianie [...] Item druga zem Krolia I.M prosfyl o syenka Komornyka swego ktoremvm ya bil zwierzil fkarbow fwoych a on snymy vcziekl do polfky LibLeg 10/151.

»item (także) też«: LibLeg 10/152; [ugoda między syny Łukasza Rusieckiego] Ithem thakze tesz yesli by wczym vyary nyedal sthanyslaw bracziey swey Gotharthovy y Pawlovy w they puszczizny mayą przissiacz kazdy snych tesz sam swą ossobą opocz swyathkow. ZapWar 1550 nr 2666; SarnStat 929.

W charakterystycznych połączeniach: naprzod ... item... item ...; naprzod ... item druga ... item też ... item też ... item ... item ... item też.

a. *W zapiskach sądowych wprowadza nowe zeznanie:* Pyothr zglowny na mąkach przed vrządem wyznal [...] Item wyznal yfch przed dwyema lyathoma onam o fzwątym Woycziefche v Lvbowa nyedalieko Gnyezna konya vkradl LibMal 1543/73; Stanislaw Zglvchowa [...] thakowe zeznanye okrom mąk yeftch przed vrządem vdzyalal Napyerwey powyedzial yfch [...] Item powyedzial yfch

przed ofzmya nyedzyel trzi wyardunki nyewyefczie wefzrzedye vkradl Item v ímika krawcza ítrya íwego na Waliífhewye vbranye lyeffowe wkradl przed 10 nyedziel *LibMal* 1543/74v, 1543/67, 72v; *ZapWar* 1550 nr 2664.

W charakterystycznych połączeniach: napirwy ... item ... item ...; też ... item ...; item też.

b. *Wprowadza zdanie zawierające rezultat, konkluzję poprzednich rozważań:* Apoftolńkie y Kościelne Trádyce/ y infze tegoż Kościoła obyczáie y wítawy mocno przypuńczám y trzymam. Item. Pińmo święte wedle tego wyrozumienia/ ktore trzymał y trzyma święta Mátká Kościoł/ [...] będę rozumiał/ y wykłádał. *WujJud* 25v; *WujJudConf* 57v; *CzechEp* 174.

c. *Przy wyliczaniu elementów dowolnie uporządkowanych:* Zywoť pana Iezu krísta [...] wedle Ewanielíft íwíętych z rozmyńlaníjm nábożnym doktorow pińma íwíętego/ krotko íebrany. Item Modlitwy rofkofńné przy vmęczeniu bożym. Item to nowo przydáno. *OpecŻyw kt*; O Powyźńzeniu Sigmuna Auguńta Auguńta krolewiczá: na Klieńtwo Wielkie Litewskié 1529. Item: O powyźńzeniu tegoż Sigmunta Auguńta: Krolewítza na Krolewńtwo Polńké 1530. *KlerPow kt*; Szkodi włończy Chmielnyczkyy od Tatarow Anno M^oD^oXXXIX^o Naprzod Adamowy Gońlawńkiemv wZowawnie [!] wziely. 6. kony tak dobrich yako. 200. flotich Item panczerzow. 3, yako 15 flotich Item wolow. 20, owiecz. 100 *LibLeg* 11/97, 11/98v; *Regeftr* Błańchkowskii. Item srebra przedanego za ofńmdzieńfiáth kop Błańchkowńkiego. Item kramne rzeczi. ktore bili. przedayali. a ítháth iako zańfrebra a Skramnych rzeczi. placzila dlugy. *ZapMaz V S* 2/332; *Winá náńzá* Krolewńka/ [...] to íeft 14 grzywien/ niema być ni zkogo braná íedno o czworę rzecz: á to o ípalenie/ o drapieńtwo ná dobrowolney drodze. Item/ ktoby dobył przed íádem mieczá. Item ktoby nieczynił dońyc rzeczy ofádzoney *UstPraw* G2, D2v; [*krol Kazimierz*] wczynił táki teńtament/ ná ktorým oddał dwiemá coromá íwoim [...] wńzytki wbiory álbo odńiewy łozńnice íwey/ [...] Też wńzytki mińki y tálerze s íamego zlotá. Też połowicę írebrá wńzytkiego. [...] Potým wnuczkowi íwemu [...] Káźimierzowi/ dał ziemię Sirádzką. [...] Item Krákwskiemu końciołowi krzyż złothy [...] Item monńtráncyą srebrną końciołowi Gnieźnińskiemu. *BielKron* 376; *GórnDworz* P2v; Roboty doroczńe wńzelkie. Naprzod źniwo/ woźbá zboża. Item/ woźbá ííaná. Item/ młocńbá ná nańsienie. *GostGosp* 164; *SarnStat* 106, 213.

W charakterystycznych połączeniach: item ... item ... i dalej; naprzod ... item ... item ...; pierwej ... potým ... item ... item ...; też ... też ... potým ... item ... item ...

d. *Odsyła do zlokalizowanego miejsca w tekście uzupełniającego treść:* A ták też nie co innego dał íedno człowieká z biodr Dawidowych/ wedle íwoich obietnic/ íáko y ítáry y nowy teńtáment o tym wńzędy íwiádczy. I Moyże: 3.v 15. Mat: I. v 16. Gala: 4. v 4. Item I. Moy: 22. v 18. *CzechRozm* 48v; *CzechEp* 193; íeńfli Bífkupi máią przyńięgáć w Rádzíe, weyźrzy w Conńtítucią Króla Auguńta. Item weyźrzy 1588. fol. 40. przydáwáć máią w przyńiędze *SarnStat* 172, 30, 60.

a. *W erratach:* Omyłki. Licńbá pierwńza kártę/ wtora wierńz znáczy. [...] 186. v 9. okazánim: okazánym. 188. v 8. pińmu: pińmá. v 13.fol. 2. Fil. 2. Item v 23. wiekuńftym: wiekuńftymi. *CzechEp* [*5].

2. *Wskaźnik nawiązania wprowadzający dalszy człon wypowiedzenia złożonego:* zowiem íe dobrimy wczinki dla tego że íá od dobrego páná Boga rońkazane abíńmy íe czynili Item yńz íe pan Bog odnas przyńmuie zadobre gdi íe czynimy wedluk íego rońkazania *SeklKat* D3v; Ráťz Boże tho pońwiećić [!]/

aby Biskupi y inni kxięza/ w to odzienie obletzeni y vbráni/ od wśelkiego pokuźzenia Dijabelłkiego záfłuzyli/ y byli bronieni. Item/ aby wśyfcy ktorzy tho odzienie noćić będą/ łáfkę poświęcenia otrzymáli. etc. *KrowObr* 106; *WujJud* 26v; [*Żydzi mówią*] Iż Prorok nie mowi o rzeczy ná potym przyśzley/ ále o przeszley. [...] Item iż iuż vpadł Bábilon/ że bálwany iego pokuźzone są *CzechRozm* 133v; *CzechEp* 75; *ReszPrz* 81; *SarnStat* 141.

3. *Zespala składniki wypowiedzenia*: Iż iefli z moich piśm ktorych inśzych/ iáko z Trzech dni rozmowy/ Item z Rozłádku/ tego co o zwierzchności trzymamy y vczymy/ y iáko po Bogu y Chriřtuśie onę wáżymy y Bogu się zá nią modlimy/ obaczyć nie mógł I.M.X.K. *CzechEp* 55; *Zátrudnienie w Pozwie*, gdy sie Pozew piśze śłowy wátpliwými, nie włáfnými. Item, niezwyčajnými. *SarnStat* 753.

TG